

Transportstyrelsens föreskrifter om flygning med flygskärm och hängglidare;

TSFS 2026:48

Utkom från trycket
den 17 april 2026

beslutade den 9 april 2026.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 1 kap. 6 och 25 §§, 2 kap. 7 §, 4 kap. 4 och 5 §§ samt 5 kap. 3 § luftfartsförordningen (2010:770).

LUFTFART

Serie OPS

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid flygning med flygskärm respektive hängglidare, med eller utan motor, inom Sverige. Föreskrifterna ska även tillämpas vid flygning utomlands om inte detta står i strid med det andra landets lagstiftning. Dessa föreskrifter ska även tillämpas vid utbildning, examination och utfärdande av licens för sådan verksamhet i Sverige.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>flygskärm</i>	luftfartyg med eller utan motor, vilket är tyngre än luften, kan startas och landas till fots eller med hjälp av en gondol försedd med lämplig anordning, och består av <ol style="list-style-type: none">1. en skärmkalott av textil eller liknande material, vilken saknar fast ramkonstruktion och förstävningar,2. linor,3. bärremmar, och4. sele,
<i>grundtommassa</i>	en komplett <i>hängglidares</i> massa, exklusive bränsle, förare och passagerare,

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

<i>hängglidare</i>	luftfartyg som i sin grundkonstruktion är anpassad för att kunna startas och landas till fots eller med hjul, och har en maximal <i>grundtommassa</i> på 70 kg och en maxhastighet på 150 km/h,
<i>hängglidare med motor</i>	<i>hängglidare</i> som har framdrivningsmotor och en maximal <i>grundtommassa</i> på 150 kg,
<i>kontrollerat luftrum</i>	avgränsat luftrum där flygkontrolltjänst utövas i enlighet med de regler som följer av luftrumsklassificeringen,
<i>licens</i>	handling som styrker att dess innehavare uppfyller de teoretiska och praktiska krav som är fastställda av Transportstyrelsen enligt dessa föreskrifter,
<i>visuellflygregler (VFR)</i>	(Visual Flight Rules) regler som kan följas om väderförhållandena är tillräckligt goda för att luftfartygets pilot visuellt ska kunna kontrollera luftfartygets attityd, navigera och upprätthålla avstånd från hinder, terräng och andra luftfartyg.

Ömsesidigt erkännande

3 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa regler. Tillämpningen av dessa regler omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

Utbildning och licens

4 § Instruktörer och förare ska ha en licens som visar att instruktören eller föraren uppfyller de teoretiska och praktiska krav som framgår av bilagorna 1–4.

5 § Licens eller motsvarande handling som har utfärdats av en utländsk myndighet eller auktoriserad organisation gäller även i Sverige. Detta under förutsättning att utbildning och färdigheter bedöms likvärdiga med det som krävs för en svensk licens.

För en person som är stadigvarande bosatt i Sverige gäller de utländska handlingarna i högst 12 månader. Därefter ska de bytas ut mot en svensk licens.

Befälhavarens ansvar

6 § Befälhavaren får inte påbörja flygning innan befälhavaren har förvärvat sig om att flygskärmen eller hängglidaren är rätt riggad och underhållen enligt tillverkarens instruktioner.

7 § Befälhavaren ansvarar för att flygskärmen eller hängglidaren hanteras på ett säkert sätt före, under och efter flygning. Befälhavaren ansvarar även för eventuella passagerares säkerhet.

8 § Om det finns mer än en person ombord på flygskärmen eller hängglidaren ska det före start vara klarlagt vem som är befälhavare under flygningen.

9 § Före flygning ska befälhavaren förvissa sig om att den planerade flygningen kan genomföras på ett säkert sätt med hänsyn till flygerfarenhet, flygskärmens eller hängglidarens prestanda, rådande meteorologiska förhållanden, hinder, luftrumsförhållanden och annan flygtrafik.

10 § Vid flygning i luftrum där det finns krav på dubbelriktad radioförbindelse med flygtrafikledningen och krav på transponder, ska det finnas utrustning ombord som gör det möjligt att uppfylla dessa krav.

Den som flyger flygskärm eller hängglidare och begär klarering eller på annat sätt kommunicerar med flygtrafikledningen, ska använda en anropssignal som utgörs av ordet ”flygskärm” eller ”hängglidare” följt av de fyra sista siffrorna i befälhavarens licens.

Trafikregler

11 § Flygning får endast ske under dager och enligt visuelflygregler (VFR). Tillämpliga visuelflygregler finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012 av den 26 september 2012 om gemensamma luftfarts- och driftsbestämmelser för tjänster och förfaranden inom flygtrafiken och om ändring av genomförandeförordning (EG) nr 1035/2011 och förordningarna (EG) nr 1265/2007, (EG) nr 1794/2006, (EG) nr 730/2006, (EG) nr 1033/2006 och (EU) nr 255/2010.

Befälhavaren ska ha sikttill marken eller vattnet under flygningen.

12 § Vid flygning över tätbebyggt område eller större folksamling gäller reglerna om minimiflyghöjd i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012.

Befälhavaren får underskrida minimiflyghöjden som anges i förordningen i de fall som beskrivs i 1–3.

1. Vid flygning med flygskärm eller hängglidare med motor får minimiflyghöjden underskridas ned till en höjd om 50 meter över marken, utom inom särskilt angivna områden, där flygning får ske på lägre höjd. Vid flygning på lägre höjd än 50 meter över marken krävs ett skriftligt tillstånd

från den som äger eller använder marken, och ett medgivande från dem som kan bli berörda i övrigt.

2. Vid flygning med flygskärm eller hängglidare utan motor får minimiflyghöjden underskridas utan begränsningar.

3. Vid start och landning.

13 § Flygskärmen eller hängglidaren får inte manövreras på ett vårdslöst eller hänsynslöst sätt så att andras liv eller egendom utsätts för fara eller så att människor eller djur skräms eller störs.

14 § Vid flygning under gryning eller skymning ska flygskärmen eller hängglidaren vara försedd med rött eller vitt blinkande och i möjligaste mån rundstrålande ljus.

15 § Flygning med flygskärm eller hängglidare med motor över vatten får endast ske på ett sådant sätt att det vid motorbortfall är möjligt att landa på land eller bärkraftig is.

Tekniska krav

16 § Utrustning för flygning med flygskärm eller hängglidare ska vara godkänd av Transportstyrelsen eller av en organisation till vilken Transportstyrelsen delegerat uppgifter och befogenheter för tillsyn av flygverksamhet med flygskärm eller hängglidare.

Register och identifieringsmärkning

17 § För flygskärmar med motor och för hängglidare med motor ska de organisationer till vilka Transportstyrelsen delegerat uppgifter och befogenheter för tillsyn av flygverksamheten i fråga, föra ett register med aktuella uppgifter om ägare, fabrikat, modell och serienummer.

Undantag

18 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 4 maj 2026.
 2. Genom föreskrifterna upphävs
 - a) Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:44) om flygning med flygskärm, och
 - b) Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:60) om flygning med hängglidare.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Magnus Axelsson
(Sjö- och luftfart)

Bilaga 1. Licens för instruktör i flygning med flygskärm utan motor respektive hängglidare utan motor

Flygskärm utan motor – villkor för att påbörja instruktörsutbildning

Den sökande ska

1. ha gällande obegränsad licens för flygning med flygskärm sedan minst 12 månader,
2. ha utfört minst 500 flygningar,
3. ha erhållit minst 150 flygtimmar,
4. uppfylla antagningskraven enligt de godkända utbildningsplanerna, och
5. vara lämplig som instruktör och ha förmåga att undervisa.

Hängglidare utan motor – villkor för att påbörja instruktörsutbildning

Den sökande ska

1. ha gällande licens och behörighet för hängglidare sedan minst 12 månader,
2. ha erhållit minst 100 flygtimmar,
3. uppfylla antagningskraven enligt de godkända utbildningsplanerna, och
3. vara lämplig som instruktör och ha förmåga att undervisa.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 18 år,
2. ha genomgått en utbildning, godkänd av Transportstyrelsen, till instruktör i flygning med flygskärm utan motor eller hängglidare utan motor,
3. ha utbildat minst fyra elever som biträdande instruktör, och
4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant eller instruktör som är utsedd av Transportstyrelsen.

Bilaga 2. Licens för förare av flygskärm utan motor respektive hängglidare utan motor

Villkor för att påbörja en utbildning

Den sökande ska

1. ha fyllt 15 år, och
2. vara fysiskt lämplig.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 16 år,
2. ha genomgått en utbildning som är godkänd av Transportstyrelsen, och
3. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant eller instruktör som är utsedd av Transportstyrelsen.

Villkor för att licensen ska fortsätta vara giltig

För att licensen ska fortsätta vara giltig krävs minst 10 starter och landningar under de senaste 12 månaderna. I annat fall ska innehavaren av licensen avlägga ett nytt praktiskt prov med godkänt resultat.

Om licensen har varit ogiltig i mer än 36 månader ska innehavaren av licensen även avlägga ett nytt teoriprova med godkänt resultat.

Bilaga 3. Licens för instruktör i flygning med flygskärm med motor respektive hängglidare med motor

Flygskärm med motor

Villkor för att påbörja instruktörsutbildning

Den sökande ska

1. ha gällande licens för flygskärm med motor sedan minst 24 månader,
2. ha uppnått en flygtid på minst 200 timmar med flygskärm med motor,
3. ha god kunskap om färdplanering,
4. uppfylla antagningskraven enligt de godkända utbildningsplanerna, och
5. vara lämplig som instruktör och ha förmåga att undervisa.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 19 år,
2. med godkänt resultat ha genomgått en utbildning, godkänd av Transportstyrelsen, till instruktör i flygning med flygskärm med motor,
3. ha undervisat som biträdande instruktör vid en kurs i flygning med flygskärm med motor, och
4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant som är utsedd av Transportstyrelsen.

Hängglidare med motor

Villkor för att påbörja instruktörsutbildning

Den sökande ska

1. ha gällande licens för hängglidare med motor eller för flygning med ultralätta luftfartyg sedan minst 24 månader,
2. ha uppnått en flygtid på minst 50 timmar med hängglidare med motor eller med ultralätta luftfartyg,
3. ha god kunskap om färdplanering,
4. uppfylla antagningskraven enligt verksamhetshandboken, och
5. vara lämplig som instruktör och ha förmåga att undervisa.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 20 år,
2. med godkänt resultat ha genomgått en utbildning, godkänd av Transportstyrelsen, till instruktör i flygning med hängglidare med motor,

TSFS 2026:48

Bilaga 3

3. ha genomfört en kurs som biträdande instruktör vid flygning med hängglidare med motor, och

4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en instruktör som är utsedd av Transportstyrelsen.

Bilaga 4. Licens för förare av flygskärm med motor respektive hängglidare med motor

Flygskärm med motor

Villkor för att påbörja en utbildning

Den sökande ska

1. ha fyllt 15 år, och
2. vara fysiskt lämplig.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 16 år,
2. ha genomgått en kurs i flygning med flygskärm med motor, och
3. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant som är utsedd av Transportstyrelsen.

Hängglidare med motor

Villkor för att påbörja en utbildning

Den sökande ska

1. ha fyllt 18 år, och
2. vara fysiskt lämplig.

Villkor för att få en licens

Den sökande ska

1. ha fyllt 18 år,
2. ha genomgått en kurs i flygning med hängglidare med motor, och
4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en instruktör som är utsedd av Transportstyrelsen.

Villkor för att licensen ska fortsätta vara giltig

För att licensen ska fortsätta vara giltig krävs minst 10 starter och landningar under de senaste 12 månaderna. I annat fall ska innehavaren av licensen avlägga ett nytt praktiskt prov med godkänt resultat.

Om licensen har varit ogiltig i mer än 36 månader ska innehavaren av licensen även avlägga ett nytt teoriprova med godkänt resultat.